

MVULUSI ANZA

---

*Lutangulu lwalumbu ka lumbu
lwangonda yamvimba lutukidi mu
Bibila, i Masonukwa Manlongo*

Société pour
la distribution des Saintes Écritures
ECCLESTON STREET, LONDRES, S.W.I.
Imprimé en Grande Bretagne

**Mu nkanda wau mwena buku biankaka
biatuka mu Bibila kaka—i mambu ma
Nzambi. I diambu diankinzi beni kwa ngeye
mu baka Bibila ye tanga dio ngeye mosi kaka
mu kinsona, kadi diau i nzaikusu a Nzambi
kwa makanda mamonsono mabantu.**

Lumbu Kia Ntete

NSEMOMO A MUNTU YE MBWILU ANDI MU MASUMU

MUNA MBADUKULU NZAMBI wasema zulu ye ntoto.

Nzambi wasema muntu mu kifwani kiandi, mu kifwani kia Nzambi kansema. Yandi wabasema bakala ye nkento. Nzambi wabasakumuna.

Yave Nzambi wabonga bakala, wantula mu lumbu lua Edeni, mpasi kasadila lo ye keba lo. Yave Nzambi wakamba bakala, wavova: Ngeye lenda dia mbetu miawonso wonso nti mu lumbu, kansi mbetu mianti waluzailu luabiambote ye biambi, kudiani mio ko, kadi lumbu kiuna mio dia, fwa si wafwa.

Kansi nioka yalutila bunkita mu bulu biabio biansi biavanga Yave Nzambi, ye yau yavova kwa nkento: Kamba, Nzambi wavovele vo: Beno ka luna dia mbetu mianti miomio mu lumbu ko? Nkento wavutula kwa nioka: Beto tudianga mbetu mianti mieni mu lumbu, kansi mu mbetu mianti wena muna kati dialumbu Nzambi wavovele: Beno ka luna mio dia nkutu ko ye ka luna mio simba ko, ka luidi fwa. Buna nioka yavova kwa

nkento: Ka luna fwa nkutu ko; kansi Nzambi zeyi vo kionso lumbu kiluna mio dia meso meno mana zibuka, ye luna kala bonso Nzambi mu zaya mambote ye mambi. Nkento wamona vo nti wakala wambote mu dia, wantoko mu tala ye wazolakana mu vana nduka; yandi wabonga wo mbetu, wadia wo, wavana mpe kwa bakala diandi diakala yandi, ye yandi wadia wo.

NIOKA YANKULU, YIBIKWANGA
NKADI AMPEMBA YE SATANA, I
YANDI UZIMBIKISANGA NTOTO
WAWONSONO.

Bonso bwakotila masumu mu nza mu
muntu mosi ye lufwa mu diambu diamasumu,
i buna lufwa lwakotila mu bantu babonsono,
babonsono bu bamana vola masumu.

LUSAMBULU

U Nzambi, nzaidi ntulumunu zami,
ye sumu diam i diena va ntadisi
ami ntangu zazonsono.

---

1 Mose 1: 1. 1 Mose 1: 27, 28. 1 Mose 2: 15-17.
1 Mose 3: 1-6. Nzaikusu a Yoane 12: 9. Loma 5: 12.
Nkunga 51: 1, 3.

MVULUSI WAKI NZAMBI YE
WAKIMUNTU KWANDI WASILWA

YESAYA wabikula: Tala, ndumba yina yaka ye buta mwana wabakala; yandi una kumvana nkumbu Imanueli.

(Imanueli, bu yibangudulu i diadi: Nzambi wena yeto.)

Buna mu sinza kia Isai muna mena nsasila; vala dina tuka mu mianzi miandi dina buta mimbutu. Va yandi mpeve a Yave yina sikila, mpeve yanduenga ye yadiela, mpeve yanduengoso ye yangolo, mpeve yanzailu ye yavumi kia Yave.

Bantu badiata mu tombe bamweni kia kwakunene. ... Kadi beto tubutulu mwana, tuveno mwana wabakala; luyalu luna kala va mavembo mandi; una bikwa nkumbu; Wangitukulu, Nluengisi, Nzambi yangolo, Se diamvu ya mvu, Mfumu a yenge. Ndiekono aluyalu luandi ye yenge ka bina suka ko mu kiandu kia Davidi ye mu kimfumu kiandi mu siamisa kio ye mu sikika kio mu masonga ye mu lunungu, tuka bwabu nate ye ntangu yi ka yimani. Vema kwa Yave, Nkwa minkangu, kuna bo vanga.

Lubomba, lubomba bantu bami, buvo-
vele Nzambi eno.

Tala, Mfumu Yave una kwiza.

Yandi una dikila kamba diandi bonso
mvungi, una yonzika bana bamameme mu
moko mandi ye kubanata va ntulu andi, mu
malembe si katuala momo mena ye bana.

Kansi i yela kweto kukanata, miangala
mieto kakituika; tuambanzila vo wabufwa,
wabandwa kwa Nzambi ye wakwamuswa.
Kansi yandi waluekwa mu diambu diantu-
lumunu zeto, wabandwa mu diambu dia-
mambi meto, nsembolo yitukisanga yenge
kieto yabwa mu yandi, ye mu vwa biandi
tuniakuswanga. ... Kansi bwazolakana kwa
Yave mu kumbanda; wantula yela; ngeye bu
una vana mwel'andi nkailu mu masumu, si
kamona nkuna, si kazinga ntama, ye luzolo
lua Yave luna toma mu koko kwandi.

MASIKA

Mfumu, Nzambi a Isaeli, i nkwa
lusakumunu, kadi yandi watedi kwa
bantu bandi ye wavangidi bo nkudulu.

Yesaya 7:14. Matai 1:23. Yesaya 11:1, 2. Yesaya 9:
2, 6, 7. Yesaya 40: 1, 10, 11. Yesaya 53: 4, 5, 10.
Luka 1: 68.

Lumbu kia Ntatu

MBUTULU A MVULUSI A NZA

MBASI Ngabileli wafiduswa kwa Nzambi kuna mbanz'a Ngalili, nkumbu ambanza Nazaleti, kwa ndumba yakambana ye bakala diena nkumbu Yosefi, wanzo a Davidi, nkumbu andumba Malia. Mbasi yakota kwa yandi, yavova: Kala kiese, ngeye mwenono nlemvo beni! Mfumu wena yaku. Kansi wapamuka beni mu mambu mandi, wayindula lukambulu luampila yoyo luambote. Mbasi yavova kwa yandi: Malia, kukalani wonga ko, kadi wamwenono nlemvo kwa Nzambi. Tala, si wayaka mu vumu kiaku ye buta mwana wabakala, si wabika nkumbu andi Yesu. Yandi si wakala waunene ye bikwa Mwan'a Nkwa kayengele, Mfumu Nzambi si kakumvana kiandu kias'andi Davidi; si kakala ntinu anzo a Yakobi mvu ya mvu, kimfumu kiandi ka kienya nsuka ko.

Malia wavova kwa mbasi: Bwe mana kadila, kadi kizeyi bakala ko? Mbasi yavutula, yavova kwa yandi: Mpeve yanlongo si yawkiza va ngeye ye ngolo za Nkwa kayengele zina kuyitalala, i kuma ndiena wanlongo una butwa si kabikwa Mwan'a Nzambi.

Kansi Malia wavova : Tala, nang'a Mfumu wankento. Bika bwakala bonso bwenina mambu maku. Mbasi yakatuka kwa yandi.

Kansi bwakala lumbu bina, Kaisali Angustu watuma lutumu, vo va ntoto wawonsono bantu basonama. ... Babonsono bayenda kukisonikisa muntu muntu ku yandi mbanza. Yosefi wayenda mpe ... ku mbanz' a Davidi yibikwanga Betelemi, kadi yandi i mwisi nzo ye kanda dia Davidi, mpasi kakisonikisa ye ndumb'andi Malia wakala vumu. Bwakala bu bakala kuna, lumbu biandi bikabuta bialunga.

Yandi wasemukina mwan'andi wabakala, wanzinga nlele, wantula mu dikulwa kia-bibulu, kadi ka mwakala fulu kwa bau mu nzo abanzenza ko.

LUSAMBULU

Luiza tuasambilila ye tuayinama.

Lumbu kia Nia

BAMPUTU YE BAMVWAMA BAYIZA SAMBILA MVULUSI

MU NSI YINA mwakala mimvungi miakala mu nzanza, miakenga kamba diau mu fuku. Mbasi a Mfumu yatelama yau, nkembo a Mfumu wabtentina kinzungidila, bamona wonga wawingi. Mbasi yavova kwa bau: Ka lukalani wonga ko; kadi tala, mono ilusamunini nsamu wambote wakiese kiakingi kina kala kwa bantu babonsono; kadi lumbu ki beno lubutulu Mvulusi mu mbanz'a Davidi, i Klisto, Mfumu. Dimbu kieno i kiaki: beno si Iusolula mwana wanswa uzingulu nlele mu dikulwa kiabibulu. Buna kabu diankangu azulu ntumbu kala ye mbasi, basika Nzambi bavova:

Nkembo kwa Nzambi muna kayengele
ye yenge vava ntoto mu bantu bazolakana!

Bwakala, mbasi bu zayenda vutuki ku zulu,
mvungi miavovasana: Ntuendino nate ye ku
Betelemi tuatala mambu momo mavengo
matuzaikisi Mfumu. Bayiza nswalu, basolula
Malia ye Yosefi ye mwana wanswa ulamba-
lele mu dikulwa kiabibulu.

Mvungi miavutuka, miakembila, miasika

Nzambi mu mamonsono mabawa ye mabamona, bonso bubakambwa mo.

Yesu bu kabutuka muna Betelemi dia Yuda mu lumbu bia Elode, i ntinu, taja, banduenga batuka mu ntinu yaeste baluaka ku Yelsalemi, bavova: Ntinu aba Yudayo wabutulu kwe kena? Kadi beto tuamweni mbwetete andi mu ntini yaeste ye tuizi kunsambilila. ... Tala, mbwetete yibamona mu ntini yaeste yabavitala ku ntu, nate ye yayiza telama vana mbata vakadila fimwana-mwana. ... Bakota mu nzo ye bamona fimwana-mwana ye Malia, i ngudi andi, bafukama, basambilila fio, basokumuna lekwa biau biantalu, banatina fio minkailu: wola ye libano ye mile.

MAYINDU

Nki ngina vutula kwa Mfumu mu
mavanga mandi mamonsono manlemvo
kwa mono?

Lumbu kia Ntanu

YOANE WATA KIMBANGI MU MFUMU YESU YE WAMBOTIKA

MAMBU ma Nzambi mayiza kwa Yoane, i mwan'a Zakalia, mu nsi yankatu. Yandi wayiza ku nsi yamvimba yazungidila Yodani, wasamuna mbotokolo ampilulu adiela mu ngiambudulu amasumu, bonso bwasonama mu nkand'amambu ma Yesaya, mbikudi: Nding'amusosi ubokanga mu nsi yankatu: Nakubikeno nzil'a Mfumu, nasungikeno nsoko miandi.

Makabu manyuvula, mavova: Buna bwe tuavanga? Yandi wavutula, wavova kwa bau: Wonso wena binkuti biole, kakaba kwa kondolo kinkuti, wena madia, kavanga bumosi. Mvakusi miayiza mpe mu botukwa, bavova kwa yandi: Nlongi, bwe si tuavanga? Wavova kwa bau: Ka luvakusilani ntalu yayinene ko, kansi yina yiluazengwa. Binwani mpe bianyuvula, biavova: Beto mpe, bwe tuvanga? Wavova kwa bau: Ka lusani ngolo kwa muntu ko, ka lufutisani muntu mu mvumusu ko, luyambula mfutu mieno mialungila.

Bantu bu bavingila, babonsono bayindula mu ntima miau mu Yoane, kani vo yandi i

Klisto; buna Yoane wavutula, wavova kwa babonsono: Mono ilubotikanga mu nlangu, weka mu kwiza undutidi mu zingolo, mono kifweni mu kutula nsinga miansampatu zandi ko; yandi si kakulubotika mu Mpeve yanlongo ye mu tia.

Bwakala bantu babonsono bu babotukwa, Yesu mpe bu kabotukwa ye sambila, zulu diazibuka, Mpeve yanlongo yakulumuka mu kifwani kiabembe va yandi, mu zulu muatuka ndinga: Ngeye i mwan'ami, i zolwa kingienina nzolakani.

Yandi kiben Yesu wakala kani makumatatu mamvu, bu kabadika longa.

MPUKUMUNU A MFUMU YESU

Mpeve ntumbu kunsindika ku nsi yankatu. Yandi wakala mu nsi yankatu makumaia malumbu, wavukumunwa kwa Satana; wakala ye bulu biamfinda, ye mbasi zansadila.

MAYINDU

Yesu, Mwan'a Nzambi ...
wavukumunwa mu mamonsono bonso beto,
kansi kavola masumu ko.

Luka 3: 2-4, 10-16, 21-23. Malako 1: 12, 13.
Ebeleo 4: 14, 15.

Lumbu kia Sambanu

MFUMU YESU WABADIKA SALU KIANDI KIAKINENE

MWAKALA ndambisa mu Kana mu Ngalili. Ngudi a Yesu wakala muna. Yesu watumuswa ku ndambisa mpe ye nlonguki miandi. Ka bakala vinia ko, kadi vinia kiandambisa kiasuka, i diau ngudi a Yesu wavova kwa yandi: Ka bena vinia ko.

Yesu wavova kwa yandi: Nkento, nki adiambu tuena beto yaku? Lokula kiami ka kiayizidi ko. Ngudi andi wavova kwa bisielo: dionso dikalukembi, luvanga dio. Mu diambu diampedoso aba Yudayo mvungu nsambanu mianlangu miatelama vana, miateza meteleta biole biole, vo bitatu bitatu. Yesu wavova kwa bau: Lufuluza mimvungu mu nlangu. Bafuluza mio nate ye nafwasia. Wavova kwa bau: Luvweta bwabu, lunata kwa ngudi asiello kiandambisa. Banata kwau. Ngudi asiello kiandambisa bu kalevita nlangu wikituka vinia, kazaya mukiatuka ko—kansi sielo biavweta nlangu biazaya bo—ngudi a sielo watela toko diandambisa mbila, wavova kwa yandi: Bantu babonsono bateka tulanga vinia kiabiza, bu bameni kolwa, mboki kina

kiambi. Ngeye kutidi vinia kiabiza nate ye bwabu.

Mangu kiokio kiavanga Yesu mu Kana mu Ngalili i mbadukulu abimangu biandi, wamonikisa nkembo andi; nlonguki miandi mianlekila minu.

Bwakala lumbu biabina yandi wayenda kuna mongo mu sambila, fuku diamvimbaka kala kuna ye sambila Nzambi. Bu kwakia, wabokila nlonguki miandi, wasola kumi ye bole bakavana nkumbu zintumwa mpe. Simoni, ukabika nkumbu Petelo mpe, ye Andele, i mpangi andi, ye Yakobi ye Yoane ye Filipo ye Batolomai ye Matai ye Toma ye Yakobi, i mwan'a Alafai, ye Simoni, ubikwanga Zeloti, ye Yuda, i mwan'a Yakobi, ye Yuda Iskalioti wayika nyekudi.

Yoane, i nlonguki, wasonika: Diambu diayika nsuni, diasikila mu beto, tuamona nkembo andi mpila mosi ye nkembo amwana mosi kaka kwa Se, wazala kwa nlemvo ye kedika.

LUSAMBULU

Do, unsonga nzitusu aku.

Yoane 2: 1-11. Luka 6: 12-16. Yoane 1: 14.
2 Mose 33: 18.

Lumbu kia Nsambodia

MBUTUKA YAMONA YAKIMPEVE MU MINU MU MFUMU YESU

KWAKALA muntu mu bafalisi, nkumbu andi Nikodemo, i nkuluntu aba Yudayo. Ndieno wayiza kwa yandi mu fuku, wavova kwa yandi : Labi, tuzeyi, vo ngeye tukidi kwa Nzambi bonso nlongi; kadi muntu kalendi vanga mangu biobio biuvanganga ko, vo Nzambi kena yandi ko. Yesu wavutula, wavova kwa yandi : Kedika, kedika, mono ikuvovole : Vo muntu kabutuka mbutuka yamona ko, kalendi mona kimfumu kia Nzambi ko.

Nikodemo wavova kwa yandi : Muntu bu kena wanuna, bwe kalenda butuka? Kadi yandi lenda kota diaka nkota yanzole mu vumu kiangudi andi ye butuk'e? Yesu wavutula : Kedika, kedika, mono ikuvovole : Vo muntu lembolo butuka mu nlangu ye Mpeve, kalendi kota mu kimfumu kiamazulu ko. Kiabutuka mu nsuni i nsuni; kiabutuka mu Mpeve i Mpeve. Kuyitukwani ko, bu iku-kembi : Beno lufswiti butuka mbutuka yamona. Mpeve yivevumukanga kuyizolele, ngeye wilu nding'andi, kansi muyitukanga ye muyikwendanga, kuzeyi mo ko. Bobo bwenina wonso wabutuka mu Mpeve.

Nikodemo wavutula, wavova kwa yandi:
Momo bwe malenda kala? Yesu wavutula,
wavova kwa yandi: Ngeye i nlongi a Isaeli ye
kuzeyi momo ko e? Kedika, kedika, mono
ikuvovole: Tuvovanga matuzeysi, tutanga
kimbangi mu momo matuamweni, ye ka
lutambulanga kimbangi kieto ko. Vo ilu-
kembi lekwa biantoto, kansi ka lulekele minu
ko, buna bwe si lualeka minu, vo ikulukamba
lekwa biazulu?

Bonso bwazangula Mose nioka mu nsi
yankatu, i buna si bwazangulwa Mwan'a-
muntu mpe, mpasi wonso ukunlekilanga
minu kakala moyo wamvu ya mvu mu
yandi. Kadi bonso bwabu Nzambi wazola
nza, vo wavana Mwan'andi mosi kaka,
mpasi wonso ukunlekilanga minu kabungwa
ko, kansi kala moyo wamvu ya mvu. Kadi
Nzambi kafidisa Mwan'andi mu nza mu
diambu diafundisa nza ko, kansi mpasi nza
yavuluswa mu yandi.

LUSAMBULU

Mono ndekele minu, vo ngeye i Klisto,
Mwan'a Nzambi.
Nzambi, unsa ntima wavedila.

Lumbu kia Nana

NZIL'A MAYANGI

YESU, bu kamona makabu, wabaluka va mongo; bu kavwanda, nlonguki miandi miayiza kwa yandi. Yandi wabandula nw'andi, wabalonga, wavova: Mayangi mena ye bamputu mu mpeve, kadi kimfumu kiamazulu i kiau.

Mayangi mena ye banlembami, kadi si bavingila fwa diantoto.

Mayangi mena ye bakalanga kiadi, kadi si babombwa.

Mayangi mena ye bafwanga nsatu ye mpwila zalunungu, kadi si bayukutuswa.

Mayangi mena ye bafwilanga nkenda, kadi si bafwilwa nkenda.

Mayangi mena ye bavelele mu ntima, kadi si bamona Nzambi.

Mayangi mena ye bavangikisanga yenge, kadi si babikwa bana ba Nzambi.

Mayangi mena ye bazomwanga mu diambu dialunungu, kadi kimfumu kiamazulu i kiau. Mayangi mena yeno, bu bakululevulanga ye zomanga ye tesanga yambi yayonsono mu luvunu mu diambu diami. Lukala kiese, luyangalala beni, kadi nsendo eno mu mazulu wena wawingi, kadi bobo bazomina bambikudi balutekidla.

Beno lu kia kwanza. Mbanza yena vana mbat'amongo ka yilendi swekama ko. Mwinda ka ukwikwanga ye tulwanga ku nsi atezo kianzongila ko, kansi va kebolo kiamwinda, ukienzukilanga babonsono bena mu nzo. I bobo bika kia kweno kwakienzukila va ntadisi abantu, mpasi bamona mavanga meno mabiza ye kembila S'eno diena mu mazulu.

Beno luawilu, vo diavovwa: Zola mfina-
ngani aku ye bela ntantu aku. Kansi mono
iluvovele: Luzolanga ntantu mieno, lusa-
mbidilanga bakuluzomanga, mpasi luakala
bana ba S'eno diena mu mazulu.

Paulu, i ntumwa, wavova: Tufwiti sadisa
bena lebakana ye bambuka moyo mu mambu
ma Mfumu Yesu, makavova yandi kibeni:
Mayangi mamingi mena mu vana, kansi
mafiuma mu tambula.

LUSAMBULU

Mfumu, bika ngeye wasikwa!
Undonga mina miaku.

Matai 5: 1-12, 14-16, 43-45.
Mavanga ma zintumwa 20: 35. Nkunga 119: 12.

Lumbu kia Vwa

KIMPWANZA MU BUMPUTU

MFUMU YESU wavova: Luvana, ye beno si luavewa.

Lukenga lunungu lueno ka luidi vanga lo va ntadisi abantu mu monika kwa bau; vo bobo ka luena ye nsendo kuna kwa S'eno diena mu mazulu ko.

Kansi bu lusambilanga, ka luvovudi-langani bonso bapaïen ko, babanzanga, vo bawilwa mu diambu diampova zau zazingi. I kuma ka ludedakanani ye bau ko, kadi S'eno dikizaidi nsatu ziluena, bu ka lunlombele ko. I diau lusambila kweno ebu:

Tat'eto diena mu mazulu, bika nkumbu
aku yazituswa;

bika kimfumu kiaku kiza;

bika luzolo luaku luavangama va ntoto
mpe bonso mu zulu;

dia kweto kwalumbu ka lumbu utuvana
lumbu ki;

utuyambudila mfuka zeto, bonso beto mpe
tuayambudidi batuavwidi mfuka;

kututualani mu mpukumunu ko, kansi
ututanina mu nkwa mbi.

Ka lukiyudikilani mayudukwa va ntoto ko
valadisanga mimfwa-nkabu ye nkazu-nkazu,

vatimanga ye labulanga mivi; kansi luki-yudikila mayudukwa mu zulu mumalembwa laduswanga kwa mimfwa-nkabu ye nkazu-nkazu, mulembwa timanga mivi ye labula; kadi kwena mayudukwa maku, i kuna si kwakala ntim'aku mpe.

Muntu kalendi kala nanga kwa mfumu zole ko, kadi si kabela yimosi ye zola yankaka, vo tatamana yimosi ye yina yankaka. Ka lulendi kala nanga kwa Nzambi ye kwa kimvwama ko.

I kuma ka lukalani mayindu ko ye vova: Nki tuadia? Vo nki tuanwa? Vo nki tuavwata? Kadi bapaïen batombanga bina biabionsono. Kadi S'eno diakizulu dizeyi, vo luena nsatu abina biabionsono. Kansi luteka tomba kimfumu kia Nzambi ye lunungu luandi, buna si luakudukulwa bina biabionsono.

MASIKA

Mfumu i mvungi ami,
kina kondwa lekwa ko.

Luka 6: 38. Matai 6: 1, 7-13, 19-21, 24, 31-33.
Nkunga 23: 1.

Lumbu kia Kumi

KIMPWANZA MU WONGA

MFUMU YESU wavova: Wena nsikudukusu zami ye kebanga zo, i yandi ukunzolanga ... si yakunzola ye kukizaikisa kwa yandi.

Luyangalala, i mono kwami, ka lukalani wonga ko.

Ka lutinani bavondanga nitu ko, i ba ka balendi vonda mwela ko, kansi luluta tina ulenda bunga mwela ye nitu mu bilungi. Kadi n̄sokusa zole ka zitekwanga mu kimpanza mpanza kimosi ko e? Buna zena, yimosi nkutu ka yisotuki va ntoto ko, vo S'eno ka dizolele bo ko. Kansi nsuki zeno zazonsono za ntu zatengo mpe. I diau ka lutinani ko. Beno lulutidi nsokusa zazingi.

Fikamba-kamba, kukalani wonga ko; kadi i nzolakani a S'eno mu kuluvana kimfumu.

Vo lusikilanga mu mambu mami, buna lu nlonguki miami mu kedika. Beno si luazaya kedika ye kedika si kiakuluvulusa. ... Kedika, kedika, mono iluvovele: Wonso uvanganga masumu i nang'amasumu. I kuma vo Mwana si kakuluvulusa buna luvulusu mu kedika.

Mfumu Yesu, bu kamana baluka ku zulu,

wata: KUKALANI WONGA KO; MONO I WANTETE YE WANSUKUNU YE NGIENA MOYO, YAFWA, KANSI TALA, NGIENA MOYO MVU MIAMVU YA MVU, MBEKI NSABI ZALUFWA YE ZANSI ABAFWA.

Yoane, i nlonguki, wasonika: Nzambi i zola, wonso usikilanga mu zola, usikilanga mu Nzambi ye Nzambi usikilanga mu yandi. ... Mu zola ka mwenani wonga ko, kansi zola kwalunga kukatulanga wonga, kadi wonga ubundane ye ndongi; wonso wena wonga kameni lunga mu zola ko.

MASIIKA

Mfumu i nsadisi ami, kina mona wonga ko.
muntu nki kalenda kumpanga?

Vo idiatanga mu ndimb'akini kialufwa
mpe, kin'ami tina lekwa kiambi ko, kadi
ngeye wena yami.

Tusikeno Mfumu, beto yeno, ye tuzangiseno nkumbu andi va kimosi.

Yatomba Mfumu, ye yandi wantambudila
ye wantanina mu nsisi zami zazonsono.

Yoane 14: 21. Matai 14: 27 .ye 10: 28-31. Luka 12:
32. Yoane 8: 31, 32, 34, 36. Nzaikusu a Yoane 1: 17,
18. 1 Yoane 4: 16, 18. Ebeleo 13: 6. Nkunga 23: 4.
Nkunga 34: 3 ,4.

Lumbu kia Kumi ye Mosi

NKI KIETI SUMUNA MUNTU?

YESU wavutuka tela ndonga mbila, wavova kwa bau: Lungwa babonsono, luzaya. Ka kwenani lekwa ku mbazi amuntu ko kikotanga mu yandi kilenda kunsumuna, kansi mavaikanga mu muntu, momo masumunanga muntu.

Bu kasisa ndonga ye kotele mu nzo, nlonguki miandi mianyuvula ngana yoyo. Wavova kwa bau: Buna beno mpe lukondolo nzailu e? Ka luvisidi ko e, vo biabionsono biena ku mbazi bikotanga mu muntu ka bilendi kunsumuna ko? Kadi ka bikotanga mu ntim'andi ko kansi mu vumu, bivaikanga mu mpaikulu; i diau madia mamonsono mena mavedila. Kansi yandi wavova: Mavaikanga mu muntu, momo masumunanga muntu. Kadi mu ngudi, i mu ntima miabantu, muvai-kanga mabanza mambi: kintiengi, bwivi, vonda, kinsuza, kabi, bubi, bungubi, kindia-fu, disu diambi, zintiakulu, ngianza, kifutu. Momo mamonsono mambi matukanga mu ngudi, masumunanga muntu.

MPOVA YE MAVANGA

Mfumu Yesu wavova: Ka babonsono ko bavovanga kwa mono: Mfumu, Mfumu, si

bakota mu kimfumu kiamazulu, kansi uvanganga luzolo lua S'ami diena mu mazulu. Kina lumbu babingi si bavova kwa mono: Mfumu, Mfumu, kadi ka tuabikudi mu nkumbu aku ko e, kadi ka tuavaikisi mpeve zambi mu nkumbu aku ko e, kadi ka tuavengi tulendo tuatuingi mu nkumbu aku ko e? Buna mono si yabatela : Kiluzeyi widi ntangu nkutu ko, lunkatukila, i beno lusadikilanga kimpumbulu. I kuma wonso wilu mambu mami mama ye vanganga mo, fwanakene ye bakala dianduka diatunga nzo andi va tadi. Mvula zabwa, nkuka zayiza, zimpeve zavevumuka, zaniekama mu nzo yina, kansi ka yabwa ko, kadi yatulwa lufulu va tadi. Wonso wilu mambu mami mama, kansi kavanganga mo ko, fwanakene ye bakala diabuzengi diatunga nzo andi va nienge. Mvula zabwa, nkuka zayiza, zimpeve zavevumuka, zaniekama mu nzo yina ye yabwa, mbwilu a yau yakala yayinene.

LUSAMBULU

Mambu manw'ami bika mazolwa kwa ngeye ye mabanza mantim'ami, Mfumu, i tadi diamidi diamongo ye nkudi ami.

Lumbu kia Kumi ye Zole

BAFWA NSATU BADIKULWA

LANDILA momo buna Yesu wasabuka ku simu diambu a Ngalili, i wa Tibelia. Ndonga yayingi yannama, kadi bamona mangu bikavanga mu zimbevo. Yesu wabalu ka vana mongo, wavwanda vana ye nlonguki miandi. Pasa, i nkembo waba Yudayo, kiakala lukufi.

Yesu bu kasendula meso mandi ye mona, vo ndonga yayingi yizidi kwa yandi, wavova kwa Filipo: Kwe tuna sumbila mampa, mpasi eba badia? Wavova momo mu kuntonta, kadi yandi kibeni wazaya maka-kana vanga. Filipo wavutula kwa yandi: Mampa mankama zole zadenali ka malungidi kwa bau ko, mpasi muntu muntu kabaka fibuku-buku. Nlonguki andi mosi, Andele, i mpangi a Simoni Petelo, wavova kwa yandi: Kindende kiena vava kiena mampa matanu mabali ye mbizi zole zanlangu, kansi biabi i nki kwa baba babingi?

Yesu wavova: Luvwandisa bantu. Vuma kiokio kiakala titi biabingi. Buna babakala bavwanda kani vo mafunda matanu mu ntalu. Buna Yesu wabonga mampa, watonda, wavana bavwanda, bobo mpe mbizi yonso

yibazola. Bu bamana yukuta, wavova kwa nlonguki miandi: Luyonzika buku biamansadusulwa, widi lekwa ka kidi fukila. I kuma bayonzika, bafuluza kumi ye mpidi zole mu bibuku biamansadusulwa biamampa matanu mabali mabadia.

Yesu bu kazaya vo bakana kumbaka mu ngolo, mpasi bamvanga ntinu, buna watinina vana mongo diaka, yandi kwandi kaka.

Mfumu Yesu wavova: Kadi mampa ma Nzambi i momo makulumuka tuka ku zulu, mavana moyo kwa nza. ... Mono i mampa mamoyo. Ukwiza kwa mono kana fwa nsatu nkutu ko; ukundekilanga minu, kana mona mpwila widi ntangu nkutu ko. ... Mono i mampa mamoyo makulumuka tuka ku zulu. Vo muntu didi mampa mama, si kakala moyo mvu ya mvu; mampa maivana mu moyo wanza i nsuni ami.

LUSAMBULU

Mfumu, utuvana mampa momo ntangu zazonsono.

Lumbu kia Kumi ye Tatu

MWAN'A NZAMBI WAMBIDI A
LUZITU WAKUBAMA MU FWA MU
DIAMBU DIABANKWA MIAMASUMU

BWAKALA vo Yesu ... wabonga Petelo
ye Yoane ye Yakobi, wabaluka vana
mongo mu sambila. Bu kakala sambi-
langa, ntadulu azizi kiandi yakitulwa, mvwatu
andi weka wampembe ye wacema.

Tala, babakala bole bamoka yandi, i Mose
ye Elia; bamonika mu nkembo, bavova mu
lukatukulu luandi lukakana lungisa mu
Yelusalemi.

Petelo ye bakala yandi bakala nandende
kwa tulu; kansi bu bamana sikama, bamona
nkembo andi ye babakala bole batelamene
yandi. Bwakala bu bavambana ye yandi,
Petelo wavova kwa Yesu: Mfumu, bwabiza
bu tuena vava. Tuavangano mafwokula
matatu, dimosi kwa ngeye, dimosi kwa Mose,
dimosi kwa Elia. Kazaya makavova ko.

Bu kavova mo, tuti diayiza kubayitalala.
Bakala wonga bu bakota mu tuti. Mu tuti
mwatuka ndinga yavova: Ndieu i mwan'ami
wazolwa; lunwila. Ndinga bu yayiza, Yesu
wamonwa yandi kwandi kaka.

Badingama; mu lumbu bina ka bakamba
muntu lekwa kibamona ko.

Bu bakala mu Ngalili, Yesu wavova kwa
bau: Mwan'amuntu si kayekulwa mu moko
mabantu; si bakumvonda, ye lumbu kiantatu
si kafulukuswa. Bakala mbidi akiadi.

MAYINDU

Lukala diela dina dimosi diakala mu
Klisto Yesu, yandi bu kakala lunitu lua
Nzambi, kabanzila mu ziona ndedakani ye
Nzambi ko, kansi wakisila nkatu, bu kabonga
lunitu luananga ye wayika mfwanakani ye
bantu ye wamonika nkadulu mpila mosi ye
muntu, wakiyina bu katumama nate ye kuna
mfwilu, inga, i mfwilu va kulunsi.

Lumbu kia Kumi ye Ia

MFINANGANI AMI I NANI?

TALA, nluki ansiku watelama, wamvukumuna, wavova: Nlongi, nki yavanga, mpasi yavingila fwa diamoyo wamu ya mvu? Wavova kwa yandi: Nki kiasonama mu minsiku? Bwe utanganga? Wavutula, wavova: Zola Mfumu, Nzambi aku, mutim'aku wawonsono ye mu mwel'aku wawonsono ye mu diela diaku diadionsono ye mfinangani aku bonso ngeye kibeni. Wavova kwa yandi: Ngeye tomene vutula. Vanga bo, si wakala moyo. Kansi yandi wazola kukinungisa, wavova kwa Yesu: Kadi mfinangani ami i nani?

Yesu wavutula, wavova: Muntu wakulumuka ku Yeliko tuka mu Yelusalemi, wabwilwa kwa mintani miambanda, miakatuka, miansisa lukufi ye fwa. Bwakala nganga yakulumukina nzila yina; bu kammona, waviokila vana sambu. Mpila mosi nlevita mpe waluaka vuma kiokio; bu kayenda kummona, waviokila vana sambu diankaka. Kansi mwisi Samalia wayendila nzila yina waluaka vakakala; bu kammona, wamfwila nkenda, wayenda viaka vwa biandi, bu kabukula mio mazi ye vinia;

bu kanzangika va bulu kiayandi kibeni, wannata ku nzo abanzenza, wansadisa. Mu nsuka walanda wavaikisa denali biole, wavana bio kwa mfumu anzo, wavova: Toma kunsadisa; kionso kiankaka kiuna kumfutila ngina kuvutudila kio, bu ngina kwiza yutuki. Mu bau batatu, nani ubenzi i mfinangani andiena wabwilwa kwa mintani? Wavova: Ndienam wamfwila nkenda. Yesu wavova kwa yandi: Wenda ngeye mpe wavanga bumosi.

Mfumu Yesu wavova: I kuma mamonso maluzolele, vo bantu bakuluvangila, i mana lubavangila mpe, kadi diodio i nsiku ye mimbikudi.

MAYINDU

Yandi wakusongele, u muntu, mena mambote. Buna Yave nki katombanga kwa ngeye, kansi mu vanga masonga, mu zola nlemvo ye mu diatila mu nginumunu ye Nzambi aku?

Lumbu kia Kumi ye Tanu

BONSO BUTAMBULANGA NZAMBI WONSO NKWA MASUMU UVILUDI DIELA

MVAKUSI miamionsono ye bankwa miamasumu bayiza finama kwa yandi mu kunwa. Bafalisi ye minsoniki bavuma, bavova: Ndieno utambulanga bankwa miamasumu ye dianga yau.

Yandi, wavova: Muntu wakala bana bole bababakala. Wanleke wavova kwa s'andi: Tata, umpana kiami kunku kiabiamvukila. Yandi wabakabila biamvukila. Ka lumbu biabingi ko, buna nleke wayonzika biabionsono, wayenda kuna nsi yantama beni. Kuna kafukisa biamvukila biandi mu kindiafu. Bu kamana sadila biabionsono, malema mangolo makala mu nsi yina; yandi kibeni wabadika kondwa lekwa. Yandi wayenda kadi ye umosi, i mwisi mbanz'ansi yina; wamfidisa ku mayinza mandi mu dikila zingulu. Yandi wazina moyo mu fuluza vumu kiandi mu bititi biambongo biadia zingulu, ka muntu ko wamvana.

Kansi bu kaluenga, wavova: Bisadi biabingi bias'ami biena madia mamingi, kansi mono ngieti fwa mu nsatu mwamu. Mono si

yatelama ye kwenda kwa s'ami ye vova kwa yandi: Tata, yavolele masumu kwa zulu ye va luse luaku. Kifweni diaka mu bikwa mwan'aku ko. Umpanga bonso umosi mu bisadi biaku. Yandi watelama, wayiza kwa s'andi. Kansi bu kakidi ntama, s'andi diammona, diamfwila kiadi, diayungusa, dianzingila mu laka, diamfibba beni. Mwana wavova kwa yandi: Tata, yavolele masumu kwa zulu ye va luse luaku, kifweni diaka mu bikwa mwan'aku ko. Se diavova kwa nanga miandi: Lutuala mvwatu ulutidi mu mbote, lumvwika wo; lumvana kimpambu mu koko kwandi ye nsampatu mu malu mandi; lutuala mwan'angombe wavuluka, luvonda wo, tuadia, tuayangalala; kadi mwan'ami wau wafwa wakedi, kansi uvukidi diaka; wavila, kansi usololo. Babadika yangalala.

Bobo si bwakadila kiese va luse luambasi za Nzambi mu nkwa umosi wamasumu uviludi diela.

MAYINDU

Vutuka kwa Yave; luvova kwa yandi: Katula mambi mamo ye tambula mena mambote.

Lumbu kia Kumi ye Sambanu

LUYANU YE LUYINUNU

YANDI (Yesu) wata ngana kwa batumuswa, bu kamona bonso bubakiso-dila fulu biantete, wavova kwa bau: Bu utumusu kwa muntu ku ndambisa, kuvwandani va fulu kiantete ko, kadi nanga muntu ukulutidi luzitu utumusu; ndien ulutumisi beno bole si kakwiza vova kwa ngeye: Vana fulu kwa ndieu; buna munsoni ubadikidi bongila fulu kuna nsuka. Kansi bu utumusu, wenda vwanda va fulu kieni kuna nsuka, mpasi ndieni ukutumisi kavova kwa ngeye bu kizidi: Nkundi, finka ku ntandu; buna zitusu va ntadisi ababonsono bavwendi yaku va meza. Kadi wonso ukukizangula, kululu; ukukikulula, zangulu.

Yandi wavova ngana yayi kwa bantu bankaka bakisila vuvu, vo bau i balunungu, kansi bayinanga bankaka. Bantu bole babaluka ku kinlongo mu sambila, umosi i mfalisi, wankaka i mvakusi. Mfalisi watelama, wasambidila va yandi kaka ebu: Nzambi, mono ntondele kwa ngeye, bu kieni bonso bantu bankaka ko, i mintani, bakondwa kwalunungu, minyangi, ye ka bonso mvakusi wowoko. Mono iminanga nsoki mbina zole zole

mu lumingu lumosi lumosi; ivananga buku kiakumi-kumi mu biabionsono biibakanga. Kansi mvakusi watelama kwakula, kazola sendula meso ku zulu ko, kansi wabanda ntulu andi, wavova: Nzambi, undemvukila, mono i nkwa masumu. Mono iluvovele: Ndieu wakulumuka ku nzo andi wanunguswa, ye ka wankaka ko; kadi ukukizangulanga, kululu; ukukikululanga, zangulu.

Nlonguki miayiza kwa Yesu, miavova: Buna nani wena waunene mu kimfumu kiamazulu? Watela fimwana-mwana mbila, watula fio va kati ye bau, wavova: Kedika mono iluvovele: Vo ka lubangumuka ye kala bonso bimbana-mbana ko, ka lukoti mu kimfumu kiamazulu nkutu ko. I kuma wonso ukukiyina bonso fimwana-mwana fiofio, yandi wena waunene mu kimfumu kiamazulu.

MAYINDU

Lukala nginasani, kadi Nzambi ukakilanga bankwa luyanu, kansi uvananga nlemvo kwa bakiyinanga.

Luka 14: 7-11. Luka 18: 9-14. Matai 18: 1-4.
1 Petelo 5: 5.

Lumbu kia Kumi ye Nsambodia

LAZALO WAFULUKUSWA MU BAFWA KWA YESU

MWAKALA muntu wabela, i Lazalo, i mwisi Betania, i vata dia Malia ye mpangi andi Malata. ... I diau busi biandi biatumka kwa yandi mu vova: Mfumu, tala, uuzolele wena bela. ... I kuma bu kawa, vo wakala bela, wazingila lumbu biole va vuma kikakala. Landila momo buna wavova kwa minlonguki: Bika tuavutuka mu Yuda.

I kuma Yesu bu kaluaka, wambwana ukilambalele mu ndiamu lumbu ia ... Malata wavova kwa Yesu: Mfumu, vo ngeye wakedi vava, nga mpangi ami kafwidi ko. ... Yesu wavova kwa yandi: Mpangi aku si kafuluka. Malata wavova kwa yandi: Nzeyi kwami, vo si kafuluka mu mfulukulu mu lumbu kiazimunina. Yesu wavova kwa yandi: Mono i mfulukulu ye moyo; ukundekilanga minu, si kakala moyo, vo wafwidi mpe. Wonso wena moyo ye ukundekilanga minu, kana fwa mvu ya mvu nkutu ko. Lekele dio minu e? Wavova kwa yandi: Ngeta, Mfumu, mono ndekele minu, vo ngeye i Klisto, Mwan'a Nzambi, ukwiza mu nza. Yesu wavova: Kwe luantudidi?

Bavova kwa yandi: Mfumu, wiza tala. Yesu wadila

Yesu ... wavumuka mu ntim'andi, wayiza ku ndiamu. Nluka wakala ye tadi diayekukwa wo. Yesu wavova: Lukatula tadi ... I diau bakatula tadi. Yesu wasendula meso, wavova: Tata, mono ikutondele, bu ungwilu. Nzeyi kwami, vo ngeye ukungwanga ntangu zazonsono, kansi mu diambu diandonga yitelamene kinzungidila vava mpovele mo, mpasi baleka minu, vo ngeye wamfidisa.

Bu kavova momo, waboka mu ndinga yayinene: Lazalo, vaika kwaku! Muntu wafwa wavaika ye zingamene fundu mu moko ye malu; zizi kiandi kizingamene lenswa dia-kiufuta. Yesu wavova kwa bau: Lunkutula, lunyambula kenda.

MAYINDU

Nzambi ... watuvumusa mu Klisto, i beto tuateka fwa mu ntulumunu.

Yoane 11: 1, 3, 6, 7, 17, 21, 23-27, 34, 35, 38, 39, 41-44.
Efeso 2: 4, 5.

Lumbu kia Kumi ye Nana

LUBELO LUA BANTU BAMBI

IDIAU babingi mu ba Yudayo bakiyizila kwa Malia ye bakimwena makavanga, baleka minu mu yandi. Kansi bankaka mu bau bayenda kwa bafalisi, babakamba mavanga Yesu.

Buna bangudi zanganga ye bafalisi baktikisa bamayala, bavova: Nki tuna vanga, kadi muntu wovo uvanganga mangu babinzi? Vo tukunyambudila bobo, babonsono si bakunlekila minu, bisi Loma si bakwiza ziona fulu kieto ye kanda dieto. Kansi umosi mu bau nkumbu andi Kayafa, i ngudi anganga mu mvu wauna, wavova kwa bau: Ka luezeyi lekwa nkutu ko, ka luyindudi ko, vo butomene kwa beno, vo muntu mosi kafwila bantu—ye kanda diadionsono dilembolo fukila. Kavova mambu momo mu yandi kibeni ko, kansi bu kakala ngudi angang'amvu wauna, wabikula, vo Yesu wakana fwila kanda diodio, ka kanda diodio kaka ko, kansi mpasi kakutikisa va mosi bana ba Nzambi basansakana.

Tuka mu lumbu kina bavovasana manenga, mpasi bamvonda.

Bwakala bu kayenda ku Yelusalemi, yandi

kibeni wavioka va kati ye Samalia ye Ngalili. Bu kakota mu vata dimosi, kumi diababakala bakala bwazi bankika, batelama kwakula. Basasula ndinga, bavova: Yesu Mfumu, utufwila nkenda! Bu kabamona, wavova kwa bau: Luenda luakisonga kwa banganga. Bwakala bu bayenda, bavedila kwau. Umosi kaka mu bau bu kamona, vo nieki, wavutuka, wakembila Nzambi mu ndinga yayinene; wafukama va zizi va malu mandi, watonda kwa yandi. Yandi i mwisi Samalia. Yesu wavutula, wavova: Kadi ka kumi divedoso ko e? Vwa kwe diena? Kadi ka bamonekene bavutuka mu vana nkembo kwa Nzambi ko e, kansi nzenza yayi kaka? Wavova kwa yandi: Telama wenda; minu kiaku kikuvulusi.

LUSAMBULU

U Nzambi, umpedisa mu sumu diam.

Lumbu kia Kumi ye Vwa

NSENDO ABABANA BASISANGA BIABIO MU DIAMBU DIA KLISTO

NKULUNTU wanyuvula, wavova: Nlongi wambote, nki si yavanga, mpasi yavingila fwa diamoyo wamvu ya mvu? Yesu wavova kwa yandi. ... Ngeye zeyi nsikudukusu: Kuyangani ko, kuvi-ndani ko, kulabulani ko, kutani kimbangi kialuvunu ko, zitisa s'aku ye ngudi aku. Yandi wavova: Momo mamonsono ike-banga tuka mu kileke kiambi. Yesu bu kawa mo, wavova kwa yandi: Kondolo kimosi nate ye bwabu. Teka biabionsono biena yaku, kaba bio kwa bamputu, buna si watambula mayudukwa mu mazulu; wiza wandama. Bu kawa momo, wakala kiadi beni, kadi wakala mbidi akimvwama.

Yesu bu kammona, wavova: Engwa, mpasi beni kwa bena kimvwama mu kota mu kimfumu kia Nzambi. Kamela fionunukene mu disu diansoma, kansi muntu wamvwama lutidi mona mpasi mu kota mu kimfumu kia Nzambi. Bawa mo bavova: Nani lenda vuluswa? Yandi wavova: Malembananga bantu, Nzambi lenda mo vanga.

Petelo wavova: Tala, beto tuasisidi bia-bieto, tukunamanga. Wavova kwa bau: Kedika mono iluvovele: Ka kwenani wasi-sidi nzo, vo nkazi, vo zimpangi, vo se ye ngudi, vo bana mu diambu diakimfumu kia Nzambi, ulembolo tambula ntambula zazingi mu ntangu yayi ye mu ntangu yina kwiza moyo wamvu ya mvu.

Yandi wabonga kumi ye bole, wavova kwa bau: Tala, ku Yelusalemi tukwenda; mamonsono masonama kwa bambikudi mu Mwan'a-muntu si makwenda detila (i mu Mfumu Yesu yandi kibeni); kadi si kayekulwa kwa bapaïen ye sakununwa ye levulwa ye 'obudulwa mante; bu bameni kumbufa si baku-mvonda; mu lumbu kiantatu si kafuluka. Ka bazaya widi diambu nkutu mu mambu momoko.

MAYINDU

Paulu, i ntumwa, wavova: Mono ibanzilanga mamonsono bonso mvidusu mu diambu diandutulu anzailu a Klisto Yesu, Mfumu ami, i mu diambu diandi yavidisa mamonsono, ibanzila mo bonso mvidusu, mpasi yabaka Klisto ndandu.

Lumbu kia Makumole

WAFWA MESO WATEMUSWA

WAKALA Yesu bu kafinangana ye Yeliko, mpofo wavwanda va mbel'a-nzila, walomba. Bu kawa vo ndonga yeti vioka, wayuvula: Nki kiokio? Bankamba, vo Yesu, mwisi Nazaleti, viokele. Waboka, wavova: Yesu, u Mwan'a Davidi, umfwila kiadi. Batekila ku ntu bansemba kadingalala, kansi yandi kibeni waluta boka beni: Mwan'a Davidi, umfwila kiadi. Yesu wasimpama, wakamba katwalwa kwa yandi. Bu kafinangana, wanyuvula: Nki uzolele yavangila? Wavova: Mfumu, nzolele mona diaka. Yesu wavova kwa yandi: Namoni kwaku. Minu kiaku kikuvulusi. Yandi ntumbu mona, wannama, wakembila Nzambi. Bantu babonsono bamona bo, basika Nzambi.

NKWA MASUMU WATAMBULA MPULUSU

Yandi wakota mu Yeliko, wavioka. Tala, bakala dibikwanga nkumbu Zakai, i nkulu-luntu a mimvakusi, wakala kimvwama. Watomba mu mona Yesu, bonso bukena,

kansi walembana mu diambu diandonga, kadi ntel'andi ukufi. Wayungusa ku ntuala, wamaka mu nti wasikomole, mpasi kammona, kadi wakana viokila nzila yoyo. Yesu bu kaluaka ku vuma kiokio, wasendula meso, wavova kwa yandi: Zakai, kulumuka nswalu, kadi lumbu kiaki mu nzo aku kaka mfwiti kala. Wasa nswalu, wakulumuka, wantambula, wayangalala. Bu bamona bo, babonsono bavunguta, bavova: Yandi kotele kwa nkwa masumu mu baka vandeka. Zakai watelama, wavova kwa Mfumu: Mfumu, tala, ndambu abiamvwa biami ivana kwa bampatu; vo yavakusi muntu lekwa mu vumisa, ivutula mvutula ia. Yesu wavova kwa yandi: Lumbu kiaki mpulusu yikotele mu nzo yayi, yandi mpe bu i mwan'a Abalahami; kadi Mwan'amuntu wayizidi mu tomba ye vulusa wavila.

MAYINDU

Lulomba, beno si
luatambula, mpasi kiese
kieno kialunga.

Lumbu kia Makumole ye Mosi

YESU, I NTINU A NZA
YAMVIMBA, SI KIZA DIAKA

KANSI bu kavwanda va mongo a Olive, nlonguki miayiza kwa yandi ku nenga, bavova: Nki i dimbu kiangizulu aku ye mbanunu a ntangu yayi? Yesu wavutula, wavova kwa bau: Lutala, ka luidi zimbukuswa kwa muntu, kadi babingi si bakwiza mu nkumbu ami ye vova: Mono kwami i Klisto, si bazimbikisa babingi. Beno si luawa zimvita ye kumu kiazimvita. Lutala, ka luidi bwa mampamuka, kadi makatwa kalakana kwandi, kansi nate ye bwabu mbanunu ka yena ko. Kadi kanda diabantu si dianangumukina kanda diabantu ye kimfumu mu kimfumu, malema si makala ye ndikunu zantoto muma ka muma. ... Ye beno si luabelwa kwa makanda mamonso mabantu mu diambu diankumbu ami. Wonso tatamene nate ye mbanunu, vulusu. Nsamu wambote wakimfumu si wasamunwa mu ntoto wawonsono mwena bantu mu kimbangi kwa makanda mamonso mabantu, mboki mbanunu si yakwiza.

Buna kimfumu kiamazulu kifwanane ye kumi diazindumba zabonga minda miau mu

kwe kiki toko diandambisa. Zitanu zakala mazengi, zitanu zakala nduka. Kadi bama-zengi babonga minda, kansi ka bavitika mazi ko. Banduka bavitika mazi mu wumbwa biau va kimosi ye minda miau. Toko diandambisa bu diazingila, babonsono banungina, se balele. Mu ndingu ansi mwakala mbokolo: Tala, toko diandambisa! Luvnika luankika! Buna bandumba zozo zazonsono batelama, bakubika minda miau. Bamazengi bavova kwa banduka: Lutuvana mazi mena yeno, kadi minda mieto se mizima. Banduka bavutula, bavova: Kasi ka malungila kwa beto yeno ko. Luenda vele kwa batekanga mo luakisumbila. Bu bayenda sumbi, toko dia-dambisa dialuaka, bakubama bakota yandi mu ndambissa, kielo se kibindukulu. Ndumba zankaka zazimunina luaka, zavova: Mfumu, Mfumu, utuzibudila! Kansi yandi wavutula, wavova: Kedika mono iluvovele: Kiluzeyi ko.

I diau lukaya meso; kadi ka luzeyi lumbu vo lokula ko.

LUSAMBULU
Ameni. Mfumu Yesu, wiza!

Matai 24: 3-7, 9, 13, 14. Matai 25: 1-13.
Nzaikusu a Yoane 22: 20.

Lumbu kia Makumole ye Zole

MALIA I MVANI YE YUDA

I MWIVI

LUMBU sambanu tekila pasa Yesu waluaka ku Betania kwakala Lazalo Lukafulukisa mu bafwa. Kuna banlambila nlekolo, Malata wabasadila; kansi Lazalo i umosi mu bavwanda yandi va meza. Buna Malia wabonga tezo kimosi kiamazi mansunga mantalu beni, wakusa malu ma Yesu, wakunguna malu mandi mu nsuki zandi; nzo yazala kwa nsunga yamazi.

Yuda Iskalioti, umosi mu nlonguki miandi, ndieni wakana kunyekula, wavova: Mu nkama mazi momo ka matekolo ko mu nkama tatu zadenali ye maveno kwa bamputu? Kavova mo mu diambu diawakadila bamputu mayindu ko, kansi bu kakala mwivi ye wanata lukobe luabivanza ye wayelumuna biatulwa muna. Buna Yesu wavova: Unyambula, kadi kakebele mo mu diambu diallumbu kiandiamusu ami. Kadi bamputu bena yeno ntangu zazonsono, kansi mono kienya yeno ntangu zazonsono ko.

Lumbu kialanda ndonga yayingi bu yama luaka ku nkembo ye bawa, vo Yesu weti kwiza ku Yelusalemi, babonga mandala, bavaika mu kunkika, baboka: Osana, wizidi

mu nkumbu a Mfumu, i nkwa lusakumunu, i ntinu a Isaeli. Yesu wamona mpunda yantuenia, wavwanda yo va ntandu, bonso bwasonama: Mwana wankento wa Sioni, kukalani wonga ko; tala ntinu aku wizidi ye vwendi va ntandu amwan'ampunda. Nlonguki miandi ka miazaya bo va ntete ko, kansi Yesu bu kamana kembuswa, mboki babambuka moyo vo momo masonama mu yandi ye vo bavanga dio kwa yandi.

Buna bafalisi bavovasana: Lumweni, vo ka lulendivanga lekwa ko; tala, nza yele kunlandi.

Buna mosi mu kumi ye zole, ubikwanga Yuda Iskalioti, wayenda kwa bangudi zanganga, wavova: Nki luzolele kumpana yanye-kula kwa beno? Bantezila makumatatu mavanza biapalata. Tuka mu ntangu yina wabadika tomba ntangu yafwana, mpasi kanyekula.

MAYINDU

Kadi nzolw'ambongo i mwanzi wamambi mamonso.

Kadi muntu nki katomene nitu, vo vengi nza yayonsono ndandu, kansi vidisi mwel'andi?

Yoane 12: 1-8, 12-16, 19. Matai 26: 14-16.

1 Timoteo 6: 10. Malako 8: 36.

Lumbu kia Makumole ye Tatu

“LUVANGA DIADI MU KUMBAMBUKILA MOYO”

LUMBU kiankembo wamampa malembwa funuswa kiayiza, i kina kaka kivondwanga meme diapasa. Yesu wafidisa Petelo ye Yoane, wavova: Luenda luakutukubikila pasa, mpasi tuadia kio. ... Lokula bu kiayiza, yandi ntumbu vwanda va meza ye zintumwa zandi.

Bakala mpaka mpe, kani nani mu bau wabanzulwa vo lutidi mu nene. Kansi yandi wavova kwa bau: Ntinu miabapaïen miku-bayalanga, bena lulendo mu bau babikwanga mvangi miabunkete. Beno ka bwa ko; kansi buna luena wonso wena waunene, kakala bonso nleke, ye ntuadisi bonso yandi usadilanga. Kadi nani lutidi mu nene, vwendi va meza, vo ndieno usadilanga? Kadi ka ndieno vwendi va meza ko e? Kansi mono ngiena mu kati ye beno bonso ndieu usadilanga.

Nlekolo bu weka mu mana, nkadi ampe-mba bu kakitudila mu ntim'a Yuda Iskalioti, mwan'a Simoni, mu kunyekula. Yesu bu kazaya, vo Se diamvana mamonso mu moko, vo watuka kwa Nzambi ye vo weti kwenda kwa Nzambi, watelama mu nlekolo,

wavula yunga, wabonga tuaya, wakanga dio mu luketo. Buna watula nlangu mu longa, wabadika sukula malu maminlonguki, wakunguna mo mu tuaya dikakengi mu luketo.

I diau bu kamana sukula malu mau ye vwata yunga ye wavwanda diaka va meza, wavova kwa bau: Luzeyi dimpengi kwa beno e? Beno lukumbikanga Nlongi ye Mfumu; beno lutomene vova, kadi ngiena bobo. I diau vo mono i Mfumu ye Nlongi, nsukudi malu meno, buna beno mpe lufwiti sukasana malu. Kadi mono iluveni kifwani, mpasi luavanga bobo, bonso bumpengi kwa beno.

Yandi wabonga dimpa. Bu kamana tondi, wabukuna dio, wavana kwa bau, wavova: Diadi i nitu ami yaveno mu beno. Luvanga diadi mu kumbambukila moyo. I bobo mbungu mpe, bu bamana dia, wavova: Mbungu yayi i Luwawanu luamona mu menga mami matengolo mu beno.

MAYINDU

Kadi Mwan'amuntu kayiza mu sadulwa kisielo ko, kansi mu sala kisielo ye mu vana mwel'andi mu nkudulu kwa babingi.

Luka 22: 7, 8, 14, 24-27. Yoane 13: 2-5, 12-15.
Luka 22: 19, 20. Malako 10: 45.

Lumbu kia Makumole ye Ia

ZOLA, KIESE YE YENGE

MFUMU Yesu wavova kwa nlonguki miandi: Ka luvizukani ntima mieno ko; lulekila Nzambi minu, lulekila mono minu. Mu nzo a S'ami mwena vinga biabingi, vo ka bwa ko nga yalukembi bo; kadi mono ikwenda kulukubikila fulu. Vo ikwenda kulukubikila fulu, si yakwiza vutuki ye kulutuala kwa mono kibeni, mpasi luakala mpe vangiena. Kuikwenda, beno luzeyi nzila. Toma wavova kwa yandi: Mfumu, ka tuzeyi kuukwenda ko, bwe tuzaya nzila? Yesu wavova kwa yandi: Mono i nzila ye kedika ye moyo; muntu kalendi kwiza kwa Se ko, vo ka mu mono ko. ... Umbweni, mweni Se. ... Lundekila minu, vo mono ngieni mu Se ye Se mu mono.

Momo mpovele kwa beno, bu isikilanga yeno. Kansi Nsadisi, i Mpeve yanlongo yina fidisa Se mu nkumbu ami, yandi si kakulu-longa mamonsono ye kulubambula moyo mu mamonsono mayalukembi. Mono ikulu-sisila yenge; yenge kiami ikuluvana. Mono kikuluvananga bonso buvananga nza ko. Ka luvizukani ntima mieno ko, ka lukalani bunkuta ko.

Vo lukebanga nsikudukusu zami, si luasi-kila mu zola kwami, bonso buyakebele nsikudukusu za S'ami ye isikilanga mu zola kwandi. Mpovele momo kwa beno, mpasi kiese kiami kiakala mu beno ye kiese kieno kialunga. Nsikudukusu ami i yayi, vo luaz-lasananga, bonso buyaluzolele. Zola ka kwena ye muntu ko kulutidi kwaku, vo uvananga moyo andi mu diambu diabakundi bandi. Beno i bakundi bami, vo luvanganga maikulusikidikisa.

Tala, lokula kikwiza ye kikiyizidi, bu lusansakene, muntu ku yandi, muntu ku yandi, ye lungiambudi mono kaka; kansi kiena mono kaka ko, kadi Se diena yami. Momo mpovele kwa beno, mpasi luakala yenge mu mono, mu nza luena nzungu, kansi luyangalala. Mono mbeni bedisa nza.

MAYINDU

Kansi mbetu mia Mpeve i zola, kiese, yenge, mvibudulu, nlembami, mbote, kinkwikkizi, kimpombo ye kukiyala.

Yoane 14; 1-6, 9, 11, 25-27. Yoane 15: 10-14.

Yoane 16: 32, 33. Ngalatia 5: 22, 23.

Lambu kia Makumole ye Tanu

MFUMU YESU WETI KOTA MU NZUNGU ZANDI

YANDI wavaika, wayenda, bonso bwakala fu kiandi, ku mongo a Olive; nlonguki miandi miannama mpe. Bu kaluaka va vuma, wavova kwa bau: Lusambila ka luidi kota mu mpukumunu. Yandi kibeni wabatatu kila fintama filenda luakila tadi ditubulu, wafukama va makungunu, wasambila, wavova: Tata, vo zolele, unkattudila mbungu yayi, kansi ka luami luzolo ko, bika luaku luavangama. Mbasu yatuka mu zulu yamonika kwa yandi, yankindisa. Yandi wakala nzungu zantima beni, waluta sambila, kiufuta kiandi kiakala bonso matela manenga madada va ntoto. Bu katelama mu sambila ye wayiza kwa minlonguki, wabbana ku nsi atulu mu diambu diakiadi, wavova kwa bau: Mu nkiamma lulele? Lutelama lusambila, la luidi kota mu mpukumunu.

Bu kakidi vova, tala, ndonga yayiza ye yandi ubikwanga Yuda, i umosi mu kumi ye zole, wabatekila, wafinama kwa Yesu mu kumfiba. Yesu wavova kwa yandi: Yuda, yekole Mwan'amuntu mu fib'e? ... Bambaka

(Yesu), bannata, bankotisa mu nzo angudi anganga. Petelo walanda ntama ku manima.

Babakala basimba Yesu bansakanana, bambanda nate ye nkanda wabunuka.

Bu kwakia, bangudi zabantu ye bangudi zanganga ye minsoniki ntumbu kutakana, bannata kwa bamayala bau, bavova: Vo ngeye i Klisto, utukamba. Wavova kwa bau: Vo ikulukamba, ka luna leka minu ko; kansi vo ikuluyuvula biuvu, ka luna vutula diambu nkutu ko. Tuka bwabu Mwan'amuntu uvwandanga va lubakala lualulendo lua Nzambi. Buna babonsono bavova: Buna ngeye i Mwan'a Nzambi e? Wavova kwa bau: Beno luvovele, vo mono ngiena bo. Bavova: Nki akimbangi kiankaka tuena nsatu? Kadi beto kibeni tuwilu bo mu nw'andi.

MAYINDU

Yandi wayinwa ye waniangwa kwa bantu, muntu wamiangala wayukwa yela. ... Kansi i yela kweto kukanata, miangala mieto kakituika ... mu vwa biandi tuniakuswanga.

Lumbu kia Makumole ye Sambanu

YESU WAZENGULWA NKANU AMFWILU

BUNA kabu diamvimba diatelama, diannata kwa Pilatu. Babadika kumfunda, bavova: Beto tuamweni, vo ndieu uvengumunanga kanda dieto ye kakidilanga mu vana mpaku kwa Kaisali ye uvovanga, vo yandi kibeni i Klisto, i ntinu. Pilatu wanyuvula, wavova: Ngeye i ntinu aba Yudayo e? Wavutula kwa yandi, wavova: Ngeye vo vele bo. Pilatu wavova kwa bangudi zanganga ye kwa makabu: Kimweni nkanu mu muntu wau ko. ... I kuma si yakunlonga ndongi ye kunkutula. Baboka kabu diamvimba va kimosi, bavova: Katula ndiona, utukutudila Balaba. Yandi watubwa mu boloko mu diambu diankindu yabwa mu mbanza ye diambu diavonda. Pilatu wavutuka vova kwa bau, bu kazola kutula Yesu. Kansi baboka, bavova: Koma va kulunsi, koma yandi va kulunsi. Wavova mpova yantatu kwa bau: Kadi nki amambu mambi kavengi? Kimweni nkanu walufwa mu yandi ko, i kuma si yakunlonga ndongi ye kunkutula. Kansi batatamana mu ndinga zangolo, balomba

kakomwa va kulunsi, ndinga zau zaluta mu ngolo.

Pilatu wazenga, vo bwakadi bonso bula-lombele; kansi wakutula ndieno watubwa mu boloko mu diambu diankindu ye vonda, i una ubalomba, kansi wayekula Yesu kwa luzolo lwau.

Kabu diadinene diabantu dianama yandi, bakento babanda zintulu, bandila. Yesu wabangumuka kwa bau, wavova: Lu bana babakento ba Yelusalemi, ka lundilani ko, kansi lukidila ye bana beno; kadi tala, lumbu bina kwiza bibana vova: Mayangi mena ye bena sita ye vumu bilembolo buta ye ntulu zilembolo yemika. Buna si babadika vova kwa miongo: Lutubwila, ye kwa bintuntubulu: Lutufuka. Vo bavanga momo mu nti wankunzu, buna bwe si bwakala mu wayuma?

MAYINDU

Beto babo tuazimbala bonso mameme, tuavengumuka, muntu muntu ku yandi nzila, ye Yave wantuika mambi mabeto babo.

Lumbu kia Makumole ye Nsambodia

MFWILU A MFUMU YESU

BOLE bankaka, i bankwa nkanu, bantwa yandi mu vondwa. Bu baluaka va vuma kibikwanga Konzongolo kiantu, bankoma vana va kulunsi ye bankwa nkanu, umosi va lubakala, umosi va lumosi. Yesu wavova: Tata, ubayambudila; kadi ka bazeyi mabavengi ko. Bakabana mvwatu miandi, bata mio wadi. Bantu batelama, batala, kansi bakuluntu bannanina mbombo, bavova: Yandi wavulusi bankaka; bika kakivulusa, vondieu i Klisto, solwa kia Nzambi. Binwani mpe biansakanana, biayiza kwa yandi, bantambika vinia kiandeki, bavova: Vongeye i ntinu aba Yudayo, ukivulusa. Nsonokono yakala va ntandu andi: NDIEU I NTINU ABA YUDAYO.

Mvangi mosi ankwa nkanu wamanukwa yandi wantiaka mpe: Kadi ngeye ka i Klisto ko e? Ukiyulusa ye beto! Kansi wankaka wavutula, wansemba, wavova: Kadi kuvumina Nzambi nkutu ko e, bu wena mu nzengolo yimosi. Beto bonso busongele, kadi tutambulanga nsendo uwensi mu matuavengi, kansi vondieu kavengi dilembolo fwanana ko. Yandi wavova: Yesu, umbambukila moyo, bu ulueki

mu kimfumu kiaku. Yandi wavova kwa yandi:
Kedika mono ivovele: Kiaki lumbu ngeye si
ukala yami mu paladiso.

Bwakała kani mu lokula kiansambanu
tombe kiakala mu ntoto wawonsono nate ye
lokula kiavwa, ntangu bu yalembwa tentina;
ngumbu mu kinlongo yatiasuka mu kati. Yesu
waboka mu ndinga yayinene, wavova: Tata,
mu moko maku ntambikidi mpeve ami. Bu
kavova momo, watabuka vumunu.

Nkuluntu ankam'abinwani bu kamona
mavengo, wakembila Nzambi, wavova: Kedi-
ka, ndieu i muntu walunungu. Makabu
mamonsono makutakana mu mona mambu
momo, bu bamona mavengo, babanda ntulu,
bavutuka. Babonsono bazayana yandi ye
bakento bannemingi tuka mu Ngalili, bate-
lama ntama, batala momo.

MAYINDU

Klisto wafwa mu diambu diamasumu meto.

Menga ma Yesu, i Mwan'a Nzambi,
makutuvedisanga mu masumu mamonsono.

Lumbu kia Makumole ye Nana

MU LUFWA KU MOYO

TALA, kwakala bakala, nkumbu andi Yosefi, i mayala, i muntu wambote ye walunungu—katambudila mu lukanu luau ye mavanga mau ko—i mwisi Alimataya, mbanz'aba Yudayo, wavingila kiinfumu kia Nzambi. Ndieno wayenda kwa Pilatu, walomba nitu a Yesu. Wakulumuna yo, wazinga yo nlele walino, wantula mu ndiamu yazokulwa mu tadi yi ka yateka tulwa muntu ko. I lumbu kiankubukulu kwandi, lumingu lueka lukufi. Bakento bayiza yandi batuka mu Ngalili balanda, batala ndiamu bonso bwatudulwa nitu andi; bavutuka, bakubika nzenzo miansunga ye mazi. Mu lumingu bavunda bonso bwenina nsikudukusu.

Lumbu kiantete mu lumingu nsuka nabu bayiza ku ndiamu, banata nzenzo miansunga mibakubika. Babwana tadi dinengomono mu ndiamu; bakota, kansi ka babwana nitu a Mfumu Yesu ko. Bwakala bu bakadila bo kidunga, tala, babakala bole batelama yau va lueka bavwata nlele miacema. Bu bakala wonga ye bayinika zizi biau va ntoto, bavova kwa bau: Mu nkiamma lutombele wena moyo

mu bafwa? Kena vo ko, kansi fulukidingi. Lubambuka moyo, bonso bukavova kwa beno, bu kakedi yeno mu Ngilili, wavova, vo Mwan'amuntu si kayekulwa mu moko mabankwa miamasumu ye komwa va kulunsi ye fuluka mu lumbu kiantatu. Babambuka moyo mu mambu mandi, bavutuka kwau tuka ku ndiamu, bakamba momo mamonsono kwa kumi ye mosi ye kwa babonsono bankaka.

Mambu momo mamonika va luse luau bonso mpova yankatu, ka balekila minu ko.

MASIKA

Lufwa luminunu kwa ndungunu. U lufwa, ndungunu aku kwe yena? U lufwa, ba kiaku kwe kieni? Kansi ba kialufwa i masumu; ... kansi matondo kwa Nzambi ukutuvananga ndungunu mu Mfumu eto Yesu Klisto.

Lumbu kia Makumole ye Vwa

MONO NGIENA YENO

TALA, kina lumbu bole mu bau bayenda yendingi ku vata, nkumbu avata Emausi, diatatuka ye Yelusalemi makumasambanu mastadia. Bwakala bu bamokasana ye yuvasana, yandi kibeni Yesu wafinama, wayenda yau. Kansi meso mau makakwa, ka bidi kunzaya. Wavova kwa bau: Nki amambu momo malueti mokina, bu lueti diata? Basimpama ye zizi bianayembele. ... Wavova kwa bau: Nki alekwa? Bavova kwa yandi: Momo mu Yesu, i mwisi Nazaleti, wakedi mbikudi walulendo mu mavanga ye mu mambu va luse lua Nzambi ye bantu babonsono, bonso bwanyekole bangudi zanganga ye bakuluntu beto mu nzengolo alufwa, bankomisa va kulunsi. Kansi beto tuasidi vuvu, vo yandi i ndieni wakana kula Isaeli; kansi tuka ntangu yavangwa momo mamonso kiaki i lumbu kiantatu.

Wavova kwa bau: Engwa beno, lu bankwa buzengi ye fuki mu leka minu mu mambu mamonso mavova bambikudi. Kadi Klisto kafwiti lungwa momo ko e ye kota mu nkembo andi? Wabadika mu Mose ye mbikudi miamionsono, wababangudila mu

masonukwa mamonsono momo mena mu yandi. Bafinangana ye vata dibayenda; yandi wasa bonso vo keni vioka. Bau banleba, bavova: Sikila yeto; kadi nkokila yibwidi, lumbu kieka mu suka. Yandi wakota mu sikila yau. Bwakala bu kavwanda yau va meza, wabonga dimpa, wasakumuna, wabukuna, wabavana. Meso mau mazibuka, banzaya; yandi walala mu meso mau. Bavovasana: Kadi ntima mieto ka mialema mu beto ko e, bu kavovele kwa beto mu nzila, bu katuzibudidi masonukwa?

Kina lokula batelama, bavutuka ku Yelusalemi babwana kumi ye mosi bakutakene ye bau, bavova: Mu kedika Mfumu fulukidingi ye monekenenge kwa Simoni. Buna bazingula momo manzila ye bonso bukazayakana kwa bau, bu kabukuna dimpa.

MAYINDU

Mfumu Yesu wafuluka mu bafwa wata:
Tala, mono ngiena yeno lumbu biabionsono
nate ye mbanunu antangu.

Lambu kia Makumatatu

MFUMU YESU WAVUTUKA KWA NZAMBI I SE DIANDI

YESU wakisonga wamoyo kwa zintumwa zikasola mu nsongosolo zazingi, bu kamonika mu makumaia malumbu kwa bau, wavova mu momo makimfumu kia Nzambi. Bu kadia yau, wabakamba vo: Ka lukatukani mu Yelusalemi ko, kansi lusingila nsilulu a Se yiluwilu kwa mono. Kadi Yoane wabotika mu nlangu, kansi ka lumbu biabingi ko buna si luabotukwa mu Mpeve yanlongo.

I diau bu bamana kutakana, banyuvula: Mfumu, i mu ntangu yayi si wavutula kimfumu kwa Isaeli e, bukiateka kala? Wavova kwa bau: Ka i diambu dieno ko mu zaya ntangu vo lokula biasa Se mu luandi lulendo. Kansi beno si luatambula ngolo, Mpeve yanlongo bu yizidi va beno, si luakala mbangi zami mu Yelusalemi ye mu Yuda diadionsono ye Samalia nate ye kuna nsuk'antoto.

Bu kamana vova momo, wabalulwa, bu batalanga, tuti diankatula mu meso mau. Bu batala siusiu ku zulu, bu kele, tala, babakala bole mu mvwatu miampembe batelama va

**lueka, bavova: Lu bisi Ngalili, mu nkiam
lutelamene ye lutadidi ku zulu? Yesu, ndien
utambulu ku zulu tuka mu beno, yandi una
kwizila bumosi bulummweni wele ku zulu.**

**YESU KLISTO
I MBANGI YAKWIKAMA, WANTETE
WAFULUKA MU BAFWA YE NYADI
AMFUMU ZANTOTO**

MASIKA

**Yandi ukutuzolanga, watukula mu masumu
meto mu menga mandi, watuvanga kimfumu
ye banganga kwa Nzambi andi ye Se, bika
kakala nkembo ye luyalu mu mvu miamvu
ya mvu. Ameni.**

**Mavanga ma zintumwa 1: 1-11.
Nzaikusu a Yoane 1: 5, 6.**

Lumbu kia Makumatatu ye Mosi

MPULUSU MU MINU MU MFUMU YESU

YESU wavanga mangu biankaka bia-bingi va luse luanlonguki miandi bilembolo sonama mu nkanda wau. Kansi biabi biasonama, mpasi lualeka minu, vo Yesu i Klisto, Mwan'a Nzambi, mpasi luakala moyo mu nkumbu andi, bu lule-kanga minu.

Kansi buna bena bantambula, yandi wabava-lulendo mu kala bana ba Nzambi, i bau balekanga minu mu nkumbu andi.

LUIZA!

Mfumu Yesu wata:

Luiza kwa mono lu babonsono luto-vukanga ye tuikwanga mbidi azitu, mono si ikuluvundisa. Lukituika vangu kiami, lulonguka kwa mono, kadi mono ngiena wanlembami ye ntima wakulkua, beno si lusolula luvundi mu miela mieno. Kadi vangu kiami kieni kiabiza, zitu kiami kieni nayaki-yaki.

Wonso ukwiza kwa mono, kinluanzudi nkutu ko.

Wiza wandama.

Tala, mono itelamanga va mwelo ye kunkutanga. Vo muntu wilu nding'ami ye zibudi mwelo, buna si yakota kwa yandi ye dia ye yandi ye yandi si kadia ye mono.

WENDA!

Mfumu Yesu wata:

Wenda ku nzo aku kwa bayaku, kamba kwa bau mambu mamanene mavangidi Mfumu kwa ngeye ye ukufwididi nkenda.

Luenda luavanga makanda mamonsono mabantu nlonguki miami, lubabotika mu nkumbu a Se ye Mwana ye Mpeve yanlongo, lubalonga bakeba mamonsono mayalusikidikisi. Tala, mono ngiena yeno lumbu biabionsono nate ye mbanunu antangu.

Yoane 20: 30, 31. Yoane 1: 12. Matai 11: 28-30.
Yoane 6: 37. Malako 10: 21. Nzaikusu a Yoane 3:20.
Malako 5: 19. Matai 28: 19, 20.

Mona-Meso Ma Yoane

MONO yamona zulu diampa ye ntoto wampa. Kadi zulu diantete ye ntoto wantete biamana vioka, mbu ka wenani diaka ko. Yamona mbanza yanlongo, Yelusalemi diampa, dikulumukini tuka mu

zulu kwa Nzambi, diakubama bonso ndumb'a-andambisa yasiwa ntoko mu diambu diatoko diandi. Yawa ndinga yayinene yavaika mu kiandu, yavova: Tala, kinlongo kia Nzambi va kati ye bantu; si kakunda yau, bau si bakala bantu bandi, yandi kibeni i Nzambi au, si kakala yau. Yandi si kakunguna mansanga mamonsono mu meso mau, lufwa ka luna vutuka kala ko, kiadi ye dilu ye mpasi ka bina vutuka kala ko, kadi bina biantete biamana vioka. Yandi wavwanda va kiandu wavova: Tala, lekwa biabionsono ivanganga bio biampa. Wavova: Sonika, kadi mambu momo mena makwikama ye makedika. Yandi wavova kwa mono: Mavangamene. Mono i Alafa ye Omenga, mbadukulu ye nsukulu. Mono si yavana fwidi mwipwila kanwa mu nto anlangu wamoyo mu ka lekwa ko. Wonso ununganga si katambula lekwa biabi bonso difwa, mono si yakala Nzambi andi, yandi si kakala mwan'ami.

Tala, si yakwiza nswalu ye nsendo ami wena yami mu senda muntu muntu, bonso bwenina mavanga mandi. Mono i Alafa ye Omenga, mbadukulu ye nsukulu.

Ameni. Mfumu Yesu, wiza!

Nzaikusu a Yoane 21: 1-7.
Nzaikusu a Yoane 22: 12, 13, 20.